

Записки по ДИС2 - Лекция 12

11.05.2023

Частни производни. Градиент. Производна по направление.

Производната е локална линейна апроксимация на функцията.

$$f(x) = f(x_0) + f'(x_0)(x - x_0) + R(x; x_0)$$
$$\frac{R(x; x_0)}{|x - x_0|} \xrightarrow{x \rightarrow x_0} 0$$

Геометрична представа

...

Диференцируемост

Def. 1 U - отворено множество в \mathbb{R}^n , $x_0 \in U$ $f : U \rightarrow \mathbb{R}$

Казваме, че f е диференцируема в x_0 , ако съществува линейен оператор $\partial f(x_0)$ (нарича се диференциал на f в т. x_0) такъв, че

$$f(x) = f(x_0) + \partial f(x_0)(x - x_0) + o(\|x - x_0\|) \text{ или}$$

$$\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0) - \partial f(x_0)(x - x_0)}{\|x - x_0\|} = 0$$

$$f(x_0 + h) = f(x_0) + df(x_0)h + o(\|h\|) \quad \text{или} \quad \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0 + h) - f(x_0) - df(x_0)(h)}{\|h\|} = 0$$

$$df(x_0) : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$$

$$e_1 = (1, 0, \dots, 0)$$

$$e_2 = (0, 1, \dots, 0)$$

.....

$$e_i = (0, \dots, 0, \underset{i\text{-та позиция}}{1}, 0, \dots, 0)$$

$$h = (h_1, h_2, \dots, h_n)$$

$$df(x_0)(h) = df(x_0) \left(\sum_{i=1}^n h_i e_i \right) = \sum_{i=1}^n h_i \cdot df(x_0)(e_i) = \langle (df(x_0)(e_1), df(x_0)(e_2), \dots, df(x_0)(e_n)), h \rangle$$

Частни производни

Def. 2 Частна производна

Нека $\{x_0 + \lambda e_i : \lambda \in \mathbb{R}\}$ - права през x_0 , успоредна на e_i . $\frac{\partial f}{\partial x_i}(x_0) := \lim_{\lambda \rightarrow 0} \frac{f(x_0 + \lambda e_i) - f(x_0)}{\lambda}$ ще наричаме частна производна на f в т. x_0 по x_i .

Пример: | : Частна производна на f в т. x_0 по x_1 :

$$\frac{\partial f}{\partial x_1}(x_0) = \lim_{\lambda \rightarrow 0} \frac{f(x_1^0 + \lambda, x_2^0, \dots, x_n^0) - f(x_1^0, \dots, x_n^0)}{\lambda}, \text{ където точката } x_0 = (x_1^0, \dots, x_n^0).$$

Твърдение 1 Ако f е диференцируема в x_0 , то $\frac{\partial f}{\partial x_i}(x_0)$ съществува за всяко $i \in \{1, \dots, n\}$. При това $df(x_0)(e_i) = \frac{\partial f}{\partial x_i}(x_0)$.

Доказателство:

$$\begin{aligned} \lim_{\lambda \rightarrow 0} \frac{f(x_0 + \lambda e_i) - f(x_0)}{\lambda} &= \lim_{\lambda \rightarrow 0} \frac{f(x_0 + \lambda e_i) - f(x_0) - df(x_0)(\lambda e_i) + df(x_0)(\lambda e_i)}{\lambda} = \\ \lim_{\lambda \rightarrow 0} \left[\frac{f(x_0 + \lambda e_i) - f(x_0 - df(x_0)(\lambda e_i))}{\|\lambda e_i\|} \cdot \text{sgn}(\lambda) + df(x_0)(e_i) \right] &= 0 + df(x_0)(e_i) \end{aligned}$$

□

Градиент

...

Твърдение 2 Диференцируемите функции са непрекъснати

$U \subset \mathbb{R}^n$ - отворено множество; нека $f : U \rightarrow \mathbb{R}$ и f е диференцируема в $x_0 \in U$. Тогава f е непрекъсната в x_0 .

Доказателство:

...

Производна по направление

Твърдение 3 Ако f е диференцируема в x_0 , то f има производна в x_0 по всяко направление. При това

$$\frac{\partial f}{\partial l}(x_0) = df(x_0)(l) = \langle \nabla f(x_0), l \rangle$$

Забележка: със символа ∇ ще се отбелязва градиент на функцията.

Следствие: |

...

Th. 1 U - отворено множество в \mathbb{R}^n и $f : U \rightarrow \mathbb{R}$, $x_0 \in U$, $i \in \{1, \dots, n\}$,

$\frac{\partial f}{\partial x_i}$ съществуват в U и са непрекъснати в x_0 . Тогава f е диференцируема в x_0 .

Следствие: | Гладките функции са диференцируеми

...